TANTE EULALIA'S GEHEUGEN

:: DOOR JULIA FRANK ::

„Dus — je vindt toch dat tante niet al te best is?" vroeg mevrouw Rika de Waard gretig.

De zeventigjarige Clazien, reeds over de veertig jaar werkster bij tante Eulalia, schudde 't bruin-gele rimpelhoofdje, zoodat de lange oorbellen schommelden tegen haar magere kaken.

„Nee," antwoordde ze meewarig, „ik vind van niet, hoor! Niet dat ze ziekelijk is — u weet, 't was altijd een kerngezonde vrouw, maar ze raakt haar memorie een beetje kwijt!"

„Zoo-zoo," zie Rika de Waard, en ze deed vergeefs haar best haar voldoening niet te laten blijken.

„Ja," ging Clazien voort, vertrouwelijk het nichtje van tante Eulalia bij de mouw vattend, „verleden week gaf ze nog een staaltje — ze streed bij hoog en bij laag dat er nog een portret van haar man zaliger in de linnenkast moest liggen!"

Mevrouw De Waard barstte in lachen uit.

„En tante is nooit getrouwd geweest?"

„Nou — nou ziet u het!" zei Clazien gewichtig. Dan, met de familiariteit van haar leeftijd, greep ze Rika's hand, streek er vriendelijk een paar keer overheen met haar dor, vereelt werkknuistje. — „Toe, u moet de juffrouw eens gaan opzoeken! En uw broers en zusters ook! Als 't goeie mensch eens plotseling kwam te sterven, zou u spijt hebben als u 't niet gedaan had!" — „Ja maar, Clazien..." zei Rika hakkelend, „je weet 't misschien niet, maar we zijn al jarenlang op een beetje gespannen voet met tante! We hebben haar om beurten een paar maanden in huis gehad en bij niet een van ons is ze goed weggegaan... altijd ruzie... en gierig! geen half,e kon ze van haar overvloed missen!" — „Ja-ja", mummelde Clazien, „maar dat was ook zoo'n gek idee van uw tante, dat logeeren bij al die familie! Ze had haar eigen huis toch? Maar och, zoo heeft ieder zijn pleiziertjes! en wat dat kibbelen betreft: uw tante herinnert 't zich vast en zeker niet! ze weet haast niets meer van vroeger! Nou mevrouw, ik ga er van door, hoor! De groeten aan uw vader en moeder!" — „Nu geloof ik dat jij in de war 'bent, Clazien!" lachte Rika, „de goeie menschen zijn immers al meer dan vijftien jaar dood?"

Ach ja, ze herinnerde 't zich nu, beweerde Clazien. Maar Rika geloofde er niet veel van: de oude oogen stonden zóó dof....

Twee avonden later werd er ten huize van De Waard een familieraad gehouden, negen man sterk. In dezen raad werd 't door Clazien vertelde van alle kanten bekeken en besproken. Ze waren 't er tenslotte allemaal over eens, dat men een oude ziel als tante Eulalia niet aan haar lot mocht overlaten en zij, als jongeren, best een poging konden wagen om de oude vriendschapsbanden weer aan te knoopen.

Niemand sprak over geld; niemand zei hardop hoegoed een legaatje van tante Eulalia hem zou te pas komen. Maar ze dachten er allen aan en de stille eenheid van gevoelens hield gedurende den heelen avond als een toovermacht de oproerige gemoederen bijeen.

Er werd besloten tante een briefje te schrijven, waarin de wensch van alle negen raadsleden zou worden te kennen gegeven haar eens te zien, „omdat de verwijdering nu toch lang genoeg geduurd had en ze allemaal een dagje ouder werden."

Anton de Waard schreef en postte het. Tot loon hiervoor kreeg hij den volgenden dag al een epistel van tante Eulalia terug. Ze had het briefje een groote verrassing gevonden en verzocht de heele familie den komenden Zondagmiddag op de thee. Ze werd n.l. te zwak om 's avonds te ontvangen.

„Stakker," zei Rika, die over 's mans schouder meelas, „wat een beverig handje, hè?"

Anton vouwde het velletje weer in tweeën.

„Zwak is nog niet dood!" zei hij gewichtig.

„Nou, maar die geheugen-kwestie vond ik 't belangrijkste!" meende Rika, „als we maar wat in 't vooruitzicht hebben!"

Den volgenden Zondagmiddag om half vier zat de heele familieraad om de blinkend-gewreven mahoniehouten tafel van tante Eulalia. De oude dame zelf, bleekjes en broos in haar hoogen ouderdom, troonde in een gebeeldhouwden stoel naast de porceleinen kachel. Ze was in dofzwarte zij gekleed en had al haar juweelen aan. Met voorzichtige trapjes onder tafel en verstolen oogwenken beduidden de familieleden elkaar dat tante er minnetjes uitzag. Ze wezen tersluiks op haar nietig gezichtje met de ingezonken wangen en naar binnen groeienden mond en het pijpe-steel-halsje, dat boven het lage boordje uitkeek. Ze waren allemaal een beetje onder den indruk van dit bezoek en na de tamelijk-luidruchtige begroeting was tante Eulalia de eerste die te spreken begon. „Wel-wel — wie had dat nu kunnen denken!" zei ze vergenoegd. „Het is vandaag juist twaalf jaar en drie en een halve week geleden dat ik een van jullie voor 't laatst zag!" — „Dat was Arie, niet tante?" vroeg Anton de Waard, en hij knikte naar een rood-neuzig mannetje recht-tegenover hem.

een rood-neuzig mannetje recht-tegenover hem.

Tante schudde zachtjes 't hoofd. — „Nee, Anton, 't was Dientje!" — Dientje Scheffers, evenals Rika de Waard een nichtje van tante Eulalia, bloosde als een bestraft schoolkind en glimlachte.

„'k Herinner me niet..." begon ze verlegen.

„Niet?" vroeg tante, „'t was die Woensdag toen ik anderhalf uur lang in je huis gezocht heb naar den sleutel van mijn geldkistje, dat ik jou in bewaring had gegeven!"

Acht paar oogen richtten zich op het arme Dientje, dat vuurrood op haar stoel draaide. — „Maar u vónd hem toch, gelukkig!" merkte ze op.

„Nee, 'k vond hem niet!" zei tante Eulalia vriendelijk, „ik nam 't kistje mee en liet bij Jason, je weet wel: dat smederijtje met die kleine ruitjes in de Voorstraat, een nieuw slot erin zetten...." — „Héél verstandig!" meende Rika de Waard, met een nijdigen blik naar Dientje.

haar nietig gezichtje met de ingezonken wangen

„Och ja," zei tante glimlachend als in de verte, „dat in bewaring-geven verwekt allemaal maar oneenigheid, evenals leenen! Die ouderwetsche sjaals met medaljon zag ik ook nooit van jou terug, Riek!"

„Maar tante!" stoof deze op, „u gáf ze me toch? Dat herinnert u zich zeker niet meer!"

„Ik léénde ze je! Je kreeg plotseling bezoek van een vriendin van je uit Groningen, Geesje Terwogt heette ze, een knap meisje wel: een beetje overdreven, maar heel knap met dat rooie haar... 't Was me een deftigheid en niets in jouw huis deugde toen ze kwam logeeren! Daarom vroeg je aan mij die sjaals: een voor over de piano en een over den schoorsteenmantel. — O ja, en dat stel antieke vazen ook, meisje!"

„Die zijn gebroken..." „De sjaals dan zeker ook!" zei tante droog. Ze wendde zich nu naar een anderen kant. — „En Arie, jouw kinderen?" — Arie, verwachtend uit tante's sproken en niet veel goeds hoek, knipte zenuwachtig zijn rood-gerande drinkoogen. — „Best, tante," antwoordde hij op een toon die aan alle conversatie tusschen hem en tante Eulalia een eind scheen te maken. Maar de oude dame wist wat ze wilde en liet zich niet uit haar richting sturen.

„Zoo — gelukkig. Amelietje zeker nog altijd even brutaal?"

„Och..." zei Arie, schouderophalend.

„Dat was me er eentje vroeger," ging tante Eulalia voort, „ik herinner me nog als den dag van gisteren, hoe ze een kikker in mijn hoed vastgebonden had en een groote bakerspeld recht-overeind in mijn laken gestoken! Ja-ja... Enfin, 'k ging niet dood van schrik, want ik had toevallig gehoord dat jij 't haar opstookte, Arie!"

„Ik? wéér wat nieuws!" schoklachte Arie, die 't wel aardig begon te vinden dat tante's geheugen nog zoo merkwaardig scherp was. Hij had eigenlijk niet zoo heel erg 't land aan haar; vroeger stopte ze hem nog wel eens wat toe.... Maar hij had nu geld genoeg, die paar centen van tante Eulalia konden hem eigenlijk niets meer schelen...

Tante Eulalia nam hem zijn lachen niet kwalijk. Ze glimlachte zelfs mee en zei met haar dunne, vriendelijke stem:

„Je bent nog een even groote drinkebroer als achttien jaar geleden, Arie, toen ze je op den doopdag van Amelietje op een handkar voor de deur zetten!"

„Dat herinner ik me!" zei Arie, „ik was met ú aan den haal geweest!"

„Zeker om alles uit de bank van leening te halen wat jij er stilletjes van mij had ingebracht!" troefde tante.

Acht paar oogen richtten zich op het arme Dientje.

Arie ging er nu maar niet verder op in; hij keek naar de klok: de visite begon hem nu al te vervelen.

Tante Eulalia keek ook naar de klok; toen stond ze op, ruischte statig naar de theetafel en belde om heet water. Terstond boden vijf vrouwenmonden hulp aan bij 't schenken, maar tante bedankte. Ze deed nog zoo graag zèlf wat, dan vergat ze even haar ouderdom. Bovendien, er werd nu al twaalf jaar lang niet naar haar omgekeken!

„Hè tante, nu niet hatelijk zijn!" waagde Miep Geelhuys te zeggen, „'t is of we u vroeger nooit eens opgezocht hebben!"

„Dat verwijt zou ik aan jou en je zuster nooit durven maken, Miep!" zei tante Eulalia zachtzinnig, „want jullie hebben me minstens tien keer opgezocht om geld voor huwelijksadvertenties te leenen — dat ik jullie bij deze gelegenheid cadeau doe!"

„Nou tante — weggegooid geld, hoor!" riep Arie, „U hadt 't beter aan mij kunnen geven!" — „O — jij nám genoeg, jongen!" — Miep en Dora Geelhuys